

Teismo praktikos rinkinys

TEISINGUMO TEISMO (ketvirtoji kolegija) SPRENDIMAS

2015 m. balandžio 23 d.*

„Prašymas priimti prejudicinį sprendimą — Darbuotojų migrantų socialinė apsauga — Reglamentas (EEB) Nr. 1408/71 — 13 straipsnio 2 dalis ir 17 straipsnis — Pagalbinis darbas kitoje nei gyvenamosios vietos valstybėje narėje — Taikytini teisės aktai — Gyvenamosios vietos valstybės atsisakymas skirti šeimos išmokas ir sprendimas sumažinti senatvės pensiją“

Byloje C-382/13

dėl 2013 m. liepos 1 d. *Centrale Raad van Beroep* (Nyderlandai) sprendimu, kurį Teisingumo Teismas gavo 2013 m. liepos 4 d., pagal SESV 267 straipsnį pateikto prašymo priimti prejudicinį sprendimą byloje

C. E. Franzen,

H. D. Giesen,

F. van den Berg

prieš

Raad van bestuur van de Sociale verzekeringsbank

TEISINGUMO TEISMAS (ketvirtoji kolegija),

kurį sudaro kolegijos pirmininkas L. Bay Larsen, teisėjai K. Jürimäe (pranešėjas), J. Malenovský, M. Safjan ir A. Prechal,

generalinis advokatas M. Szpunar,

posėdžio sekretorė M. Ferreira, vyriausioji administratorė,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį ir įvykus 2014 m. birželio 25 d. posėdžiui,

išnagrinėjęs pastabas, pateiktas:

- C. E. Franzen, atstovaujamos *advocaat S. Ikiz*,
- *Raad van bestuur van de Sociale verzekeringsbank*, atstovaujamų H. van der Most ir T. Theele,
- Nyderlandų vyriausybės, atstovaujamos M. Noort,

* Proceso kalba: nyderlandų.

— Jungtinės Karalystės vyriausybės, atstovaujamos S. Brighthouse, padedamos baristerių B. Kennely ir J. Holmes,

— Europos Komisijos, atstovaujamos M. van Beek ir D. Martin,

susipažinęs su 2014 m. rugsėjo 10 d. posėdyje pateikta generalinio advokato išvada,

priima šį

Sprendimą

- 1 Prašymas priimti prejudicinį sprendimą pateiktas dėl 1971 m. birželio 14 d. Tarybos reglamento (EEB) Nr. 1408/71 dėl socialinės apsaugos sistemų taikymo pagal darbo sutartį dirbantiems asmenims, savarankiškai dirbantiems asmenims ir jų šeimos nariams, judantiems Bendrijoje, kuris iš dalies pakeistas ir atnaujintas 1996 m. gruodžio 2 d. Tarybos reglamentu (EB) Nr. 118/97 (OL L 28, 1997, p. 1; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 5 sk., 3 t., p. 3) su pakeitimais, padarytais 2006 m. gruodžio 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (EB) Nr. 1992/2006 (OL L 392, p. 1, toliau – Reglamentas Nr. 1408/71), 13 straipsnio 2 dalies ir 17 straipsnio, taip pat SESV 20, 21 ir 45 straipsnių išaiškinimo.
- 2 Šis prašymas buvo pateiktas nagrinėjant tris ginčus – atitinkamai C. E. Franzen, H. D. Giesen ir F. van den Berg su *Raad van bestuur van de Sociale verzekeringsbank* (Socialinio draudimo fondo valdyba, toliau – SVB) – dėl sprendimų, pagal kuriuos SVB atsisakė skirti C. E. Franzen šeimos išmokas ir sumažino partneriui mokėtiną priedą ir senatvės pensiją, skirtus atitinkamai H. D. Giesen ir F. van den Berg.

Teisinis pagrindas

Sąjungos teisė

- 3 Reglamento Nr. 1408/71 1 straipsnyje nustatyta:

„Šiame reglamente:

- a) pagal darbo sutartį dirbantis asmuo arba savarankiškai dirbantis asmuo atitinkamai reiškia:
 - i) bet kurį asmenį, apdraustą privalomu arba neprivalomu nuolatiniu draudimu nuo vieno ar daugiau draudiminių įvykių, kuriuos apima pagal darbo sutartį dirbančių asmenų arba savarankiškai dirbančių asmenų socialinės apsaugos sistemos arba valstybės tarnautojų speciali sistema;
 - ii) bet kurį asmenį, apdraustą privalomu draudimu nuo rizikos, kurią apima šiuo reglamentu nustatytos socialinės apsaugos sritys, socialinės apsaugos sistema visiems gyventojams arba visiems dirbantiems gyventojams, jeigu šis asmuo:
 - gali būti pripažintas pagal darbo sutartį ar savarankiškai dirbančiu asmeniu pagal šios sistemos administravimo ar finansavimo būdą, arba,

- jeigu tokių kriterijų nėra, jis yra apdraustas nuo kitos I priede apibrėžtos rizikos remiantis pagal darbo sutartį dirbantiems ar savarankiškai dirbantiems asmenims galiojančia sistema arba pagal iii [papunktyje] nurodytą sistemą privalomu ar neprivalomu nuolatiniu draudimu, arba, jeigu valstybėje narėje tokios sistemos nėra, laikantis I priede nurodytu apibrėžimu;

<...>

- 4 Minėto reglamento 2 straipsnio „Asmenys, kuriems taikomas šis reglamentas“ 1 dalyje nurodyta:

„Šis reglamentas taikomas darbuotojams, kuriems yra ar buvo taikomi vienos ar daugiau valstybių narių teisės aktai ir kurie yra vienos iš valstybių narių piliečiai arba asmenys be pilietybės ar pabėgėliai, gyvenantiems vienos iš valstybių narių teritorijoje, taip pat jų šeimos nariams ir maitintojo netekusiems asmenims.“

- 5 Reglamento Nr. 13/1408 13 straipsnyje, esančiame II dalyje „Taikytinų teisės aktų nustatymas“, numatyta:

„1. Laikantis 14c ir 14f straipsnių, asmenims, kuriems taikomas šis reglamentas, taikomi tik vienos valstybės narės teisės aktai. Tokie teisės aktai nustatomi remiantis šios antraštinės dalies nuostatomis.

2. Laikantis 14–17 straipsnių:

- a) vienos valstybės narės teritorijoje pagal darbo sutartį dirbančiam asmeniui taikomi tos valstybės teisės aktai, net jeigu jis gyvena kitos valstybės narės teritorijoje arba įmonės, kurioje jis dirba, buveinė juridškai įregistruota ar veiklos vieta arba jį nusamdęs asmuo yra kitos valstybės narės teritorijoje;

<...>

- f) asmeniui, kuriam nustoja galioję valstybės narės teisės aktai, kol bus pradėti taikyti kitos valstybės narės teisės aktai, pagal vieno iš aukščiau nurodytų papunkčių [punktų] taisykles arba pagal vieną iš 14–17 straipsniuose nurodytų išimčių ar specialių nuostatų, taikomos valstybės narės, kurios teritorijoje jis gyvena, teisės aktų nuostatos [laikantis tik šių teisės aktų nuostatų].“

- 6 Pagal šio reglamento 17 straipsnį „13–16 straipsnių išimtys“ nustatyta:

„Dvi ar daugiau valstybių narių, šių valstybių narių kompetentingos valdžios institucijos arba šių institucijų paskirtos įstaigos bendru susitarimu gali nustatyti 13–16 straipsnių nuostatų išimtis tam tikriems asmenims ar asmenų grupėms.“

Nyderlandų teisė

Įstatymas dėl bendrojo senatvės draudimo

- 7 Pagal Įstatymo dėl bendrojo senatvės draudimo (*Algemene Ouderdomswet*, toliau – AOW) 2 straipsnį „rezidentas“, kaip tai suprantama pagal šį įstatymą, yra asmuo, kuris gyvena Nyderlanduose.
- 8 Pagal AOW 3 straipsnio 1 dalį asmens gyvenamoji vieta nustatoma pagal konkretaus atvejo aplinkybes.

- 9 Remiantis AOW 6 straipsnio 1 dalies a punktu, pagal šio įstatymo nuostatas apdraustasis – dar nesulaukęs pensinio amžiaus asmuo, kuris yra rezidentas. Šio 6 straipsnio 3 dalyje nurodyta, kad, nukrypstant nuo to paties straipsnio 1 ir 2 dalių, apdraustųjų kategorija gali būti išplėsta ar susiaurinta administraciniu teisės aktu.
- 10 1998 m. balandžio 29 d. įstatymu (*Stb.*, Nr. 267, 1998) atgaline data nuo 1989 m. sausio 1 d. į AOW buvo įtrauktas 6a straipsnis, pagal kurį:
- „Prireikus nukrypstant nuo AOW 6 straipsnio ir juo grindžiamų nuostatų:
- a) apdraustu asmeniu laikomas asmuo, kurio draudimas pagal šį įstatymą atsiranda dėl tarptautinės organizacijos sutarties ar sprendimo nuostatų taikymo;
- b) neapdraustu asmeniu laikomas asmuo, kuriam dėl tarptautinės organizacijos sutarties ar sprendimo nuostatų taikomi kitos valstybės teisės aktai.“
- 11 AOW 13 straipsnio 1 dalies a punkte numatyta, kad pensijos suma sumažinama 2 % už kiekvienus kalendorinius metus, kuriais pensijos gavėjas laikotarpiu nuo 15 metų iki 65 metų amžiaus nebuvo apdraustas.
- 12 AOW 13 straipsnio 2 dalies a punkte numatyta, kad bruto priedas sumažinamas 2 % už kiekvienus kalendorinius metus, kuriais pensijos gavėjo sutuoktinis nebuvo apdraustas laikotarpiu, kai pensijos gavėjas buvo nuo 15 iki 65 metų amžiaus.
- 13 Pagal 1985 m. balandžio 1 d. galiojusios redakcijos AOW 45 straipsnio 1 dalies pirmą sakinį tam tikrais atvejais ir sąlygomis bei laikydamiesi administraciniame teisės akte nustatyto tarifo apdrausti asmenys ir buvę apdrausti asmenys turi teisę mokėti įmokas už laikotarpį nuo 15 iki 65 metų amžiaus, kai jie nėra ar nebuvo apdrausti.
- 14 Remiantis 1990 m. sausio 1 d. galiojusia tos pačios nuostatos redakcija, tam tikrais atvejais ir sąlygomis, laikydamiesi administraciniame teisės akte arba pagal šį aktą nustatyto tarifo, apdrausti asmenys ir buvę apdrausti asmenys gali savanoriškai apsidrausti tais laikotarpiais, kai jie buvo nuo 15 iki 65 metų amžiaus, kuriais jie nėra ar nebuvo apdrausti.

Įstatymas dėl bendrosios vaiko išmokų sistemos

- 15 Įstatymo dėl bendrosios vaiko išmokų sistemos (*Algemene Kinderbijslagwet*, toliau – AKW) 2 straipsnio ir 3 straipsnio 1 dalies turinys yra toks pats kaip AOW 2 straipsnio ir 3 straipsnio 1 dalies.
- 16 Remiantis AKW 6 straipsnio 1 dalies a punktu, pagal šio įstatymo nuostatas apdraustu laikomas asmuo, kuris yra rezidentas.
- 17 AKW 6a straipsnio b punkte nustatyta, kad, prireikus nukrypstant nuo AKW 6 straipsnio ir juo grindžiamų nuostatų, neapdraustu laikomas asmuo, kuriam dėl tarptautinės organizacijos sutarties ar sprendimo nuostatų taikomi kitos valstybės teisės aktai.

Nutarimas dėl socialiniu draudimu apdraustų asmenų kategorijos išplėtimo ir susiaurinimo

- 18 Per pagrindinėje byloje nagrinėjamą laikotarpį, remiantis AOW ir AKW 6 straipsnio 3 dalimi, buvo priimti keli vienas po kito galioję nutarimai dėl socialiniu draudimu apdraustų asmenų kategorijos išplėtimo ir susiaurinimo (*Besluit uitbreiding en beperking kring verzekerden volksverzekeringen*,

toliau – BUB). Todėl pagrindinėje byloje nagrinėjamos aplinkybės taikytini 1976 m. spalio 19 d. BUB (*Stb.*, Nr. 557, toliau – 1976 m. BUB), 1989 m. gegužės 3 d. BUB (*Stb.*, Nr. 164, toliau – 1989 m. BUB) ir 1998 m. gruodžio 24 d. BUB (*Stb.*, Nr. 746, toliau – 1999 m. BUB).

- 19 Remiantis 1976 m. BUB 2 straipsnio 1 dalies a punktu, apdraustu asmeniu, kaip tai suprantama, be kita ko, pagal AOW, nelaikomas rezidentas, kuris dirba pagal darbo sutartį kitur nei Nyderlandų Karalystėje ir dėl šios veiklos apdraudžiamas pagal užsienio teisinę sistemą, susijusią su darbo vietos valstybėje taikomomis senatvės pensijomis ir išmokomis mirties atveju, taip pat su šeimos išmokomis.
- 20 1976 m. BUB buvo pakeistas 1989 m. BUB, jo nuo 1989 m. liepos 1 d. iki 1992 m. sausio 1 d. galiojusios redakcijos 10 straipsnio 1 dalyje buvo nustatyta, kad „socialiniu draudimu nedraudžiamas rezidentas, kuris dirba tik kitose šalyse, o ne Nyderlanduose“. Nuo 1992 m. sausio 1 d. iki 1997 m. sausio 1 d. toje pačioje 1989 m. BUB nuostatoje buvo nurodyta, kad „socialiniu draudimu nedraudžiamas rezidentas, kuris nepertraukiamai bent tris mėnesius dirba tik kitose šalyse, o ne Nyderlanduose“. Remiantis nuo 1997 m. sausio 1 d. iki 1999 m. sausio 1 d. galiojusia redakcija, 1989 m. BUB 10 straipsnio 1 dalyje buvo nustatyta, kad „socialiniu draudimu nedraudžiamas rezidentas, kuris nepertraukiamai bent tris mėnesius dirba tik kitose šalyse, o ne Nyderlanduose, išskyrus atvejus, kai ši darbinė veikla vykdoma pagal darbo santykius su Nyderlanduose gyvenančiu arba įsisteigusiu darbdaviu“.
- 21 1989 m. BUB buvo pakeistas 1999 m. BUB nuo 1999 m. sausio 1 d. Pastarojo nutarimo 12 straipsnyje numatyta, kad „socialiniu draudimu nedraudžiamas asmuo, kuris gyvena Nyderlanduose ir nepertraukiamai bent tris mėnesius dirba tik kitose šalyse, o ne Nyderlanduose, išskyrus atvejus, kai ši darbinė veikla vykdoma tik pagal darbo santykius su Nyderlanduose gyvenančiu arba įsisteigusiu darbdaviu“.
- 22 Ir 1989 m. BUB, ir 1999 m. BUB, atitinkamai 25 ir 24 straipsniuose, buvo nustatyta išlyga, pagal kurią SVB, remdamasi 1989 m. BUB, turi teisę tam tikrais atvejais nukrypti nuo kitų šio nutarimo nuostatų, kad ištaisytų itin neteisingus sprendimus, kurie gali būti priimti dėl pagal šį nutarimą nustatytos pareigos būti apdraustam arba šios pareigos netaikymo; arba pagal 1999 m. BUB – netaikyti šio nutarimo straipsnių ar nuo jų nukrypti tiek, kiek taikymas atsižvelgiant į interesą išplėsti ir apriboti apdraustų asmenų ratą lemia itin neteisingus sprendimus, priimamus tik dėl pagal antrąjį nutarimą nustatytos pareigos būti apdraustam arba šios pareigos netaikymo.

Pagrindinės bylos ir prejudiciniai klausimai

- 23 Visi apeliantai pagrindinėje byloje yra Nyderlandų piliečiai ir gyvena Nyderlanduose.

C. E. Franzen byla

- 24 1965 m. gimusi C. E. Franzen Nyderlanduose pagal AKW gavo šeimos išmokas už dukrą, kurią augino viena. 2002 m. lapkričio mėn. ji pranešė SVB, kad nuo 2001 m. sausio 1 d. Vokietijoje dirbo kirpėja 20 valandų per savaitę. Kadangi iš šios veiklos C. E. Franzen gavo nedideles pajamas, pagal Vokietijos privalomojo socialinio draudimo sistemą ji buvo apdrausta tik nuo nelaimingų atsitikimų darbe (vokiečių k. „Unfallversicherung“) ir neturėjo galimybės būti apdrausta pagal jokią kitą Vokietijos socialinės apsaugos sistemą. 2003 m. vasario 25 d. sprendimu SVB nuo 2002 m. spalio 1 d. nutraukė šeimos išmokų mokėjimą.
- 25 SVB pastabose, pateiktose Teisingumo Teismui, nurodė, kad 2003 m. rugsėjo 21 d. laiške C. E. Franzen prašė pagal 1999 m. BUB 24 straipsnį ją drausti socialiniu draudimu. 2004 m. kovo 15 d. sprendimu SVB atmetė šį prašymą motyvuodama tuo, kad C. E. Franzen nebuvo apdrausta nei pagal Sąjungos

teisę, nei pagal Nyderlandų teisės nuostatas. Tačiau pranešdama apie 2004 m. kovo 15 d. sprendimą SVB pasiūlė C.E. Franzen kreiptis į kompetentingą Vokietijos instituciją, kad ši pagal Reglamento Nr. 1408/71 17 straipsnį taikytų tik Nyderlandų teisės aktus. C.E. Franzen nesureagavo į šį pasiūlymą.

- 26 2006 m. sausio 30 d. C.E. Franzen pateikė naują prašymą skirti šeimos išmokas, kurių 2006 m. kovo 27 d. sprendimu SVB tenkino nuo 2006 m. pirmojo ketvirčio.
- 27 2007 m. birželio 5 d. laiške C.E. Franzen vardu buvo prašoma skirti šeimos išmokas nuo 2002 m. ketvirtojo ketvirčio. 2007 m. liepos 5 d. sprendimu SVB nustatė, kad nuo 2006 m. pirmojo ketvirčio C.E. Franzen nebeturi teisės gauti šeimos išmokų, bet nusprendė nepagrįstai sumokėtos sumos nesusigrąžinti. Dėl šio sprendimo C.E. Franzen pateiktas skundas 2007 m. lapkričio 16 d. sprendimu pripažintas nepagrįstu, jos 2007 m. birželio 5 d. prašymas persvarstyti sprendimą taip pat buvo atmetas.
- 28 2008 m. vasario 6 d., nors skundas dėl pastarojo sprendimo atmesti skundą dar buvo nagrinėjamas, SVB priėmė naują sprendimą, kuriuo pakeisti 2007 m. lapkričio 16 d. sprendimo motyvai ir nurodyta, jog prašymai skirti šeimos išmokas buvo atmesti dėl to, kad pagal Reglamento Nr. 1408/71 13 straipsnio 2 dalį C.E. Franzen taikomi tik Vokietijos teisės aktai, todėl Nyderlandų socialinis draudimas netaikomas.
- 29 2008 m. rugpjūčio 5 d. sprendimu *Rechtbank Maastricht* (Mastrichto pirmosios instancijos teismas) skundus dėl 2007 m. lapkričio 16 d. ir 2008 m. vasario 6 d. sprendimų pripažino nepagrįstais. C.E. Franzen apeliacine tvarka kreipėsi į *Centrale Raad van Beroep* (Aukštesnysis socialinės apsaugos teismas), kuriame šalys pagrindinėje byloje nesutaria, ar nuo 2002 m. spalio 1 d. C.E. Franzen buvo apdrausta pagal AKW dėl to, kad jos gyvenamoji vieta buvo Nyderlanduose.

H. D. Giesen byla

- 30 H. G. Giesen sutuoktinė, gimusi 1947 m., Vokietijoje iš pradžių dirbo du laikotarpius 1970 m., paskui – kaip „ne visą darbo laiką dirbanti ir mažą darbo užmokestį gaunanti darbuotoja“ (vokiečių k. „geringfügig Beschäftigte“) laikotarpiu nuo 1988 m. gegužės 19 d. iki 1993 m. gegužės 12 d. Be kita ko, ji pagal pagalbinio darbo sutartį dirbo pardavėja drabužių parduotuvėje nustatytą valandų skaičių per mėnesį, neviršijant dviejų ar trijų dienų per mėnesį.
- 31 2006 m. rugsėjo 22 d. H.D. Giesen pateikė prašymą AOW nustatyti senatvės pensijai ir partneriui mokėtinam priedui gauti, o 2007 m. spalio 3 d. sprendimu SVB šį prašymą patenkino. Vis dėlto partneriui mokėtinas priedas buvo sumažintas 16% dėl to, kad darbo Vokietijoje laikotarpiu H.D. Giesen sutuoktinė nebuvo apdrausta Nyderlandų socialiniu draudimu. H.D. Giesen pateikė skundą dėl šio sprendimo nuostatos, kuria sumažinamas šis priedas. 2008 m. gegužės 20 d. sprendimu šis skundas buvo atmestas kaip nepagrįstas.
- 32 2008 m. spalio 13 d. sprendimu *Rechtbank Roermond* (Rurmondo pirmosios instancijos teismas) atmetė dėl 2008 m. gegužės 20 d. sprendimo pareikštą skundą kaip nepagrįstą. Tas teismas nusprendė, kad H.D. Giesen sutuoktinei nebuvo taikomi Nyderlandų teisės aktai, nes neįrodyta jog ilgiau nei tris mėnesius ji nedirbo Vokietijoje. Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusiam teisme, į kurią H.D. Giesen kreipėsi apeliacine tvarka, šalys pagrindinėje byloje nesutaria, ar laikotarpiu nuo 1988 m. gegužės 19 d. iki 1992 m. gruodžio 31 d. H.D. Giesen sutuoktinė buvo apdrausta pagal AOW dėl to, kad gyveno Nyderlanduose.

F. van den Berg byla

- 33 1943 m. gimęs F. van den Berg dirbo Vokietijoje laikotarpiais nuo 1972 m. birželio 25 d. iki 1972 m. liepos 24 d. ir nuo 1990 m. sausio 1 d. iki 1994 m. gruodžio 31 d. Iš sprendimo dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą matyti, kad jis dirbo ne nuolatos, o tik trumpais laikotarpiais. Jo pajamos buvo per mažos, kad galėtų būti laikomas asmeniu, privalančiu mokėti draudimo įmokas Vokietijoje. 2008 m. sausio 17 d. F. van den Berg pateikė prašymą AOW nustatyti senatvės pensijai gauti. 2008 m. rugpjūčio 1 d. sprendimu SVB jam skyrė šią pensiją, bet ją sumažino 14 %, nes F. van den Berg ilgiau nei septynerius metus buvo neapdraustas Nyderlanduose. 2008 m. lapkričio 25 d. sprendimu skundas pripažintas iš dalies pagrįstu ir nustatyta, kad pensija sumažinama 10 %.
- 34 2009 m. spalio 19 d. sprendimu *Rechtbank Maastricht* (Mastrichto apylinkės teismas) atmetė dėl 2008 m. lapkričio 25 d. sprendimo pareikštą skundą kaip nepagrįstą. Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusiam teisme šalys pagrindinėje byloje nesutaria, ar laikotarpiu nuo 1990 m. sausio 1 d. iki 1994 m. gruodžio 31 d. F. van den Berg buvo apdraustas pagal AOW dėl to, kad gyveno Nyderlanduose.

Bendros pastabos dėl visų trijų bylų

- 35 *Centrale Raad van Beroep* mano, kad laikotarpiais, dėl kurių kilo ginčas, šalys pagrindinėse bylose gali būti laikomos pagal darbo sutartį dirbančiais asmenimis, kaip tai suprantama pagal Reglamento Nr. 1408/71 2 straipsnį kartu su šio reglamento 1 straipsnio a punktu, ir kad AOW ir AKW patenka į šio reglamento materialinę taikymo sritį.
- 36 Vis dėlto kyla klausimas, ar ginčijamais laikotarpiais šalims pagrindinėse bylose buvo taikomi Vokietijos teisės aktai, remiantis Reglamento Nr. 1408/71 13 straipsnio 2 dalies pirmu sakiniu ir a punktu, ir prireikus – ar šios nuostatos išimtinis poveikis reiškia, kad Nyderlandų teisės aktai netaikytini. Šiomis aplinkybėmis prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas remiasi Sprendimu *Kits van Heijningen* (C-2/89, EU:C:1990:183), susijusiu su darbu ne visą darbo laiką, ir kelia klausimą, ar ši teismo praktika gali būti taikoma ir pagalbinio darbo sutarčiai.
- 37 Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas konstatuoja, kad šiose bylose neginčijama, jog šalys dėl jų darbinės veiklos nebuvo apdraustos pagal Vokietijos teisės aktus, išskyrus Vokietijos privalomuoju draudimu nuo nelaimingų atsitikimų, todėl jos negali reikalauti atitinkamai senatvės pensijos ar šeimos išmokų. Be to, tas teismas pažymi, kad laikotarpiu nuo 1989 m. liepos 1 d. iki 1992 m. gruodžio 31 d. H. Giesen sutuoktinė ir atitinkamai ginčijamais laikotarpiais F. van den Berg ir C. Franzen laikytini neapdraustais asmenimis pagal AOW ir AKW. Kad būtų galima įvertinti, ar toks neapdraudimas prieštarauja Sąjungos teisei, reikia išaiškinti Sąjungos teisės nuostatas, susijusias su laisvu darbuotojų judėjimu ir laisvu piliečių judėjimu, t. y. atitinkamai, pirma, SESV 45 straipsnį ir, antra, SESV 20 ir 21 straipsnius.
- 38 Šiomis aplinkybėmis *Centrale Raad van Beroep* nusprendė sustabdyti bylos nagrinėjimą ir pateikti Teisingumo Teismui šiuos prejudicinius klausimus:
- „1. a) Ar Reglamento Nr. 1408/71 13 straipsnio 2 dalies a punktas aiškintinas taip, kad valstybės narės rezidentams, patenkantiems į šio reglamento taikymo sritį ir dirbantiems pagal pagalbinio darbo sutartį kitos valstybės narės teritorijoje ne ilgiau kaip dvi ar tris dienas per mėnesį, dėl šios priežasties taikomi tos darbo vietos valstybės socialinio draudimo teisės aktai?

- b) Jei į [1a klausimą] būtų atsakyta teigiamai: ar šiuo atveju tiems rezidentams darbo vietos valstybės socialinio draudimo teisės aktai taikomi ir tomis dienomis, kai veikla buvo vykdoma, ir tomis dienomis, kai ji nebuvo vykdoma, ir, jei taip, kiek laiko dar tebetaikomi minėti teisės aktai po to, kai paskutinį kartą realiai veikla buvo vykdoma?
2. Ar pagal Reglamento Nr. 1408/71 13 straipsnio 2 dalies a punktą kartu su 13 straipsnio 1 dalimi draudžiama darbuotoją migrantą, kuriam taikomi darbo vietos valstybės socialinio draudimo teisės aktai, pagal gyvenamosios vietos valstybės nacionalinės teisės aktus traktuoti kaip šioje valstybėje pagal AOW apdraustą asmenį?
3. a) Ar Sąjungos teisė, pirmiausia nuostatos dėl laisvo darbuotojų ir (arba) Sąjungos piliečių judėjimo, aiškintina taip, kad tokiomis aplinkybėmis, kaip nagrinėjamosios šioje byloje, draudžiama taikyti nacionalinės teisės nuostatą, kaip antai AOW ir (arba) AKW 6a straipsnį, pagal kurį Nyderlanduose gyvenantis darbuotojas migrantas neapdraudžiamas pagal AOW ir (arba) AKW dėl to, kad jam taikomi tik Vokietijos socialinio draudimo teisės aktai, ir net tuo atveju, kai šiam darbuotojui, kaip ne visą darbo laiką dirbančiam ir mažą darbo užmokestį gaunančiam darbuotojui (vokiečių k. „geringfügig Beschäftigte“), Vokietijoje nesuteikiamas [senatvės pensijos draudimas] (vokiečių k. „Altersrente“) ir jis neturi teisės į [vaiko išmoką] (vokiečių k. „Kindergeld“)?
- b) Ar siekiant atsakyti į [3a klausimą] svarbu tai, kad buvo galimybė apsidrausti savanoriškuoju draudimu pagal AOW arba prašyti SVB sudaryti bendrą susitarimą, kaip tai suprantama pagal Reglamento Nr. 1408/71 17 straipsnį?“

Dėl prejudicinių klausimų

Dėl pirmojo klausimo

- 39 Pirmuoju klausimu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš esmės siekia išsiaiškinti, ar Reglamento Nr. 1408/71 13 straipsnio 2 dalies a punktas turi būti aiškinamas taip, kad valstybės narės rezidentui, patenkančiam į šio reglamento taikymo sritį ir dirbančiam pagal pagalbinio darbo sutartį kitos valstybės narės teritorijoje kelias dienas per mėnesį, taikomi darbo vietos valstybės teisės aktai, ir, jei atsakymas būtų teigiamas, ar šie teisės aktai taikomi ir tomis dienomis, kai veikla pagal darbo sutartį nevykdoma.
- 40 Reikia priminti, kad Reglamentu Nr. 1408/71 nustatoma nacionalinių socialinės apsaugos sistemų koordinavimo sistema ir II dalyje įtvirtinamos taikytinų teisės aktų nustatymo taisyklės Sąjungoje judantiems darbuotojams (šiuo klausimu, be kita ko, žr. Sprendimo *Wencel*, C-589/10, EU:C:2013:303, 45 punktą).
- 41 II antraštinės dalies nuostatomis siekiama visų pirma užtikrinti, kad suinteresuotiesiems asmenims būtų taikoma vienos valstybės narės socialinės apsaugos sistema, ir taip išvengti taikytinų nacionalinės teisės aktų sutapimo ir dėl to susiklostančių sudėtingų situacijų (žr. Sprendimo *Ten Holder*, 302/84, EU:C:1986:242, 19 punktą; Sprendimo *Luijten*, 60/85, EU:C:1986:307, 12 punktą; Sprendimo *Bosmann*, C-352/06, EU:C:2008:290, 16 punktą ir Sprendimo *Hudzinski ir Wawrzyniak*, C-611/10 ir C-612/10, EU:C:2012:339, 41 punktą).
- 42 Šis tik vienos valstybės teisės aktų taikymo principas nustatytas Reglamento Nr. 1408/71 13 straipsnio 1 dalyje, kurioje nurodyta, kad darbuotojui, kuriam taikomas šis reglamentas, taikomi tik vienos valstybės narės teisės aktai (žr. Sprendimo *Ten Holder*, 302/84, EU:C:1986:242, 20 punktą; Sprendimo *Luijten*, 60/85, EU:C:1986:307, 13 punktą ir Sprendimo *Bosmann*, C-352/06, EU:C:2008:290, 16 punktą).

- 43 Pagal Reglamento Nr. 1408/71 13 straipsnio 2 dalies a punktą vienos valstybės narės teritorijoje pagal darbo sutartį dirbančiam asmeniui taikomi tos valstybės teisės aktai, net jeigu jis gyvena kitos valstybės narės teritorijoje. Valstybės narės teisės aktų, taikytinų kaip darbuotojui, nustatymo pagal šią nuostatą poveikis yra toks, kad jam taikytini tik šios valstybės narės teisės aktai (žr. Sprendimo *Ten Holder*, 302/84, EU:C:1986:242, 23 punktą; Sprendimo *Bosmann*, C-352/06, EU:C:2008:290, 17 punktą).
- 44 Sprendime *Kits van Heijningen* (C-2/89, EU:C:1990:183, 10 punktas), susijusiame su darbu ne visą darbo laiką, kuris atliekamas dvi dienas per savaitę kaskart po dvi valandas, Teisingumo Teismas konstatavo, kad remiantis Reglamento Nr. 1408/71 1 straipsnio a punktu arba 2 straipsnio 1 dalimi iš šio reglamento taikymo srities negalima pašalinti tam tikrų asmenų kategorijų dėl laiko, kurį į tas kategorijas patenkantys asmenys skiria savo veiklai vykdyti, trukmės. Todėl asmuo turi būti laikomas patenkančiu į šio reglamento taikymo sritį, jei atitinka sąlygas, numatytas to paties reglamento 1 straipsnio a punkte, siejamo kartu su 2 straipsnio 1 dalimi.
- 45 1a klausimu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas nori išsiaiškinti, ar Sprendime *Kits van Heijningen* (C-2/89, EU:C:1990:183) suformuota teismo praktika turi būti taikoma esant tokiai situacijai, kurioje yra atsidūrusi H. D. Giesen situacinė, Vokietijoje dirbusi tik dvi ar tris dienas per mėnesį. Kiek tai susiję su C. E. Franzen ir F. van den Berg situacijomis, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas nustatyta laiko aplinkybę, kad šių asmenų veikla Vokietijoje yra veikla pagal darbo sutartį ir kad Vokietijos Federacinė Respublika buvo kompetentinga valstybė narė ginčijamu laikotarpiu, susijusiu su šiais abiem suinteresuotaisiais asmenimis.
- 46 Kadangi iš šio sprendimo 44 punkte nurodytos teismo praktikos matyti, kad laiko, kuris skiriamas veiklai pagal darbo sutartį vykdyti, trukmė nėra svarbi siekiant nustatyti galimybę taikyti Reglamentą Nr. 1408/71 atitinkamiems asmenims, šiuo aspektu reikia laikyti, kad asmuo, kuris dirba dvi ar tris dienas per mėnesį ir atitinka Reglamento Nr. 1408/71 1 straipsnio a punkte, kartu su 2 straipsnio 1 dalimi, nurodytas sąlygas, t. y. kuriam kaip pagal darbo sutartį dirbančiam darbuotojui taikomi vienos ar kelių valstybių narių teisės aktai ir kuris yra vienos iš valstybių narių pilietis, patenka į šio reglamento taikymo sritį. Pagal minėto reglamento 13 straipsnio 2 dalies a punktą tokiam asmeniui taikomi tos valstybės narės teisės aktai, kurios teritorijoje šis dirba pagal darbo sutartį.
- 47 Be to, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas klausia, ar pagal minėto 13 straipsnio 2 dalies a punktą darbo vietos valstybės narės teisės aktai taikytini ir tomis dienomis, kai veikla pagal darbo sutartį vykdoma, ir tomis dienomis, kai ta veikla nevykdoma.
- 48 Atsakymas į šį klausimą aiškėja ir iš Sprendimo *Kits van Heijningen* (C-2/89, EU:C:1990:183). Iš tiesų to sprendimo 14 punkte Teisingumo Teismas konstatavo, kad Reglamento Nr. 1408/71 13 straipsnio 2 dalies a punkte nedaromas joks skirtumas tarp darbo pagal darbo sutartį visą darbo laiką ir ne visą darbo laiką. Be to, pripažinus, kad darbo vietos valstybės narės teisės aktų taikymas ribojamas laikotarpiais, kai veikla vykdoma, ir neatsižvelgiama į tuos laikotarpius, kai suinteresuotasis asmuo veiklos nevykdo, būtų pakenkta šia nuostata siekiamam tikslui.
- 49 Teisingumo Teismas padarė išvadą, kad Reglamento Nr. 1408/71 13 straipsnio 2 dalies a punktas turi būti aiškinamas taip, kad asmeniui, patenkančiam į šio reglamento taikymo sritį, kuris valstybės narės teritorijoje vykdo veiklą pagal darbo sutartį ne visą darbo laiką, taikomi šios valstybės teisės aktai ir tomis dienomis, kai jis vykdo šią veiklą, ir tomis dienomis, kai ši veikla nevykdoma (Sprendimo *Kits van Heijningen*, C-2/89, EU:C:1990:183, 15 punktas).
- 50 Tie patys argumentai taikomi pagal darbo sutartį vykdomai pagalbinei veiklai, kokia yra pagrindinėje byloje nagrinėjama veikla. Šiuo klausimu reikia pažymėti, kad darbo vietos valstybės narės teisės aktai tebėra taikytini tol, kol atitinkamas asmuo vykdo profesinę veiklą šios valstybės narės teritorijoje. Šiuo tikslu darbo santykių egzistavimas ir darbo santykių rūšis, pavyzdžiui, darbas ne visą darbo laiką arba pagalbinis darbas, arba darbuotojo išdirbtų valandų skaičius yra nereikšmingi.

- 51 Šis aiškinimas negali būti paneigtas remiantis su Reglamento Nr. 1408/71 13 straipsnio 2 dalies f punktu susijusia teismo praktika, pagal kurią ši nuostata, kurioje numatyta, kad laikantis joje nustatytų sąlygų asmeniui taikomi gyvenamosios vietos valstybės narės teisės aktai, gali būti taikoma ir asmenims, galutinai nutraukusiems savo profesinę veiklą, ir tiems, kurie tik laikinai ją nutraukė (Sprendimo *Kuusijärvi*, C-275/96, EU:C:1998:279, 39 ir 40 punktai; Sprendimo *Adanez-Vega*, C-372/02, EU:C:2004:705, 24 punktas).
- 52 Iš tiesų, kaip teisingai teigė SVB, laikotarpis, kuriuo esant pagalbino darbo santykiams veikla nevykdoma, negali būti laikomas laikinu veiklos nutraukimu. Atsižvelgiant į tai, iš Teisingumo Teismui pateiktų bylos dokumentų matyti, kad H.D. Giesen sutuoktinės ir jos darbdavio darbo santykiai truko nepertraukiamai penkerius metus. Todėl per šį laikotarpį jai pagal Reglamento Nr. 1408/71 13 straipsnio 2 dalies a punktą buvo taikomi darbo vietos valstybės narės teisės aktai, šiuo atveju – Vokietijos teisės aktai.
- 53 Todėl į pirmąjį klausimą reikia atsakyti, jog Reglamento Nr. 1408/71 13 straipsnio 2 dalies a punktas turi būti aiškinamas taip, kad valstybės narės rezidentui, patenkančiam į šio reglamento taikymo sritį ir dirbančiam pagal pagalbino darbo sutartį kitos valstybės narės teritorijoje kelias dienas per mėnesį, taikomi darbo vietos valstybės teisės aktai ir tomis dienomis, kai veikla pagal darbo sutartį vykdoma, ir tomis dienomis, kai tokia veikla nevykdoma.

Dėl antrojo klausimo

- 54 Antruoju klausimu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas nori iš esmės išsiaiškinti, ar Reglamento Nr. 1408/71 13 straipsnio 2 dalies a punktas kartu su šio straipsnio 1 dalimi turi būti aiškinamas taip, kad pagal jį tokiomis aplinkybėmis, kaip nagrinėjamosios pagrindinėje byloje, draudžiama darbuotojui migrantui, kuriam taikomi darbo vietos valstybės narės teisės aktai, pagal gyvenamosios vietos valstybės nacionalinės teisės aktus gauti pastarojoje valstybėje išmokas, susijusias su senatvės draudimo sistema, ar šeimos išmokas.
- 55 Šis klausimas susijęs su konkrečiomis aplinkybėmis pagrindinėje byloje, kurioje dėl darbo vietos valstybės narės teisės aktų taikymo suinteresuotieji asmenys nebuvo draudžiami pagal šios valstybės narės socialinės apsaugos sistemą, kiek tai susiję su šeimos išmokomis ir senatvės pensija.
- 56 Nors pagal pagrindinėje byloje nagrinėjamus gyvenamosios vietos valstybės teisės aktus, taikant AKW 6a straipsnio b punkte ir AOW numatytą neapdraudimo išlygą, toks darbuotojas migrantas, kaip šalys pagrindinėje byloje, nedraudžiamas pagal senatvės draudimo sistemą, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas pažymi, kad, jei į antrąjį klausimą būtų atsakyta neigiamai, jis būtų priverstas netaikyti šios neapdraudimo išlygos, o taikyti BUB 1989 ir BUB 1999 numatytą teisingumo išlygą, kad ištaisytų itin neteisingus sprendimus, kurie gali būti priimti dėl pagal šiuos nutarimus nustatytos pareigos būti apdraustam arba šios pareigos netaikymo.
- 57 Šiuo aspektu kyla klausimas, ar pagal Reglamento Nr. 1408/71 13 straipsnį draudžiama, kad gyvenamosios vietos valstybė narė skirtų minėtas išmokas.
- 58 Šiuo klausimu reikia priminti, kad Teisingumo Teismas sprendimuose *Bosmann* (C-352/06, EU:C:2008:290) ir *Hudzinski ir Wawrzyniak* (C-611/10 ir C-612/10, EU:C:2012:339) jau patvirtino vienos valstybės teisės aktų taikymo principo išimtis ir pripažino valstybės narės, kuri nėra kompetentinga pagal Reglamento Nr. 1408/71 II antraštinės dalies nuostatas, galimybę skirti darbuotojui migrantui šeimos išmokas pagal nacionalinę teisę, laikantis tam tikrų sąlygų.
- 59 Taip pat Sprendime *Bosmann* (C-352/06, EU:C:2008:290) tokiu atveju, kai, nepaisant dviejų valstybių narių teisės aktų taikymo tuo pačiu metu, vienodos rūšies šeimos išmokos nesutampa, Teisingumo Teismas konstatavo, kad nors pagal Sąjungos teisę kompetentingos gyvenamosios vietos valstybės

valdžios institucijos neįpareigojamos skirti B. Bosmann aptariamą šeimos išmoką, nebegalima atmesti galimybės skirti tokią išmoką, jei šis asmuo gali gauti minėtas šeimos išmokas vien todėl, kad jo gyvenamoji vieta yra šioje valstybėje narėje (šiuo klausimu žr. Sprendimo *Bosmann*, C-352/06, EU:C:2008:290, 25, 27 ir 28 punktus).

- 60 Pirmiausia minėto Sprendimo *Bosmann* (C-352/06, EU:C:2008:290) 31 punkte Teisingumo Teismas teigė, kad pagrindinės bylos aplinkybėmis iš gyvenamosios vietos valstybės narės neturi būti atimta teisė skirti šeimos išmokas jos teritorijoje gyvenantiems asmenims. Nors pagal Reglamento Nr. 1408/71 13 straipsnio 2 dalies a punktą pagal darbo sutartį dirbančiam asmeniui taikomi tos valstybės teisės aktai, kurioje jis dirba, net jeigu gyvena kitos valstybės narės teritorijoje, vis dėlto šiuo reglamentu nesiekama sudaryti kliūčių gyvenamosios vietos valstybei pagal savo teisės aktus skirti tokiam asmeniui šeimos išmokas.
- 61 Panaši vienos valstybės teisės aktų taikymo principo, numatyto Reglamento Nr. 1408/71 13 straipsnio 1 dalyje, išimtis buvo nustatyta Sprendime *Hudzinski ir Wawrzyniak* (C-611/10 ir C-612/10, EU:C:2012:339), kuriame Teisingumo Teismas pripažino valstybės narės, kuri pagal šio reglamento II antraštinės dalies nuostatas nebuvo kompetentinga, tačiau kurios teritorijoje darbuotojas migrantas laikinai dirbo ir buvo neribotai apmokestintas pajamų mokesčiu, galimybę skirti vaiko išmokas, mokamas papildomai prie gyvenamosios vietos valstybės narės mokamų išmokų.
- 62 Tačiau, pirma, dėl šeimos išmokų ir C. E. Franzen situacijos būtina konstatuoti, kad, viena vertus, kaip ir pagal Vokietijos teisės aktus, tokiomis aplinkybėmis, kurios susijusios su B. Bosmann atveju, pagal pagrindinėje byloje nagrinėjamus Nyderlandų teisės aktus teisei į šeimos išmoką netaikomos darbo ar draudimo sąlygos. Todėl vien fakto turėti gyvenamąją vietą Nyderlanduose nepakanka siekiant gauti šeimos išmokas, neatsižvelgiant į AKW 6a straipsnio b punkte ir AOW numatytą neapdraudimo išlygą, kuria siekiama perkelti vienos valstybės teisės aktų taikymo principą į nacionalinės teisės aktus. Kita vertus, nepaisant formalaus darbo vietos valstybės narės teisės aktų taikymo, C. E. Franzen neturėjo teisės į socialines išmokas dėl riboto išdirbtų darbo valandų skaičiaus ir nedidelių pajamų, gaunamų už darbą pagal darbo sutartį šios valstybės teritorijoje. Todėl, priešingai nei byloje, kurioje priimtas Sprendimas *Bosmann* (C-352/06, EU:C:2008:290), C. E. Franzen bylos aplinkybėmis nėra tos pačios rūšies šeimos išmokų, susijusių su tuo pačiu draudimo laikotarpiu, sutapimo.
- 63 Antra, dėl pagrindinėje byloje, susijusioje su F. van der Berg ir H. D. Giesen, nagrinėjamų senatvės pensijos ir partneriui mokamo priedo atrodo, kad yra įvykdytos materialinės tokių išmokų skyrimo sąlygos, nustatytos pagal gyvenamosios vietos valstybės narės teisės aktus, ir kad šių išmokų skyrimas nesukėlė tos pačios rūšies šeimos išmokų, susijusių su tuo pačiu draudimo laikotarpiu, sutapimo, tuo pačiu metu taikant gyvenamosios vietos valstybės ir darbo vietos valstybės teisės aktus.
- 64 Iš tiesų per posėdį Teisingumo Teisme buvo nurodyta, kad gyvenamosios vietos sąlygos pakanka, siekiant būti apdraustam pagal Nyderlandų senatvės draudimo teisinę sistemą, net jei asmuo tam tikru laikotarpiu ir nevykdo veiklos. Pagrindinėje byloje suinteresuotieji asmenys prarado teisę būti apdrausti Nyderlanduose, nes dirbo pagalbinį darbą Vokietijoje ir dėl nedidelių pajamų nebuvo apdrausti pagal senatvės draudimo sistemą Vokietijoje.
- 65 Todėl, panašiai kaip Sprendime *Bosmann* (C-352/06, EU:C:2008:290), reikia konstatuoti, kad pagal Reglamento Nr. 1408/71 13 straipsnio 2 dalies a punktą, nagrinėjamą atsižvelgiant į 13 straipsnio 1 dalį, tokiomis aplinkybėmis, kaip nagrinėjamosios pagrindinėje byloje, nedraudžiama darbuotojui migrantui, kuriam taikomi darbo vietos valstybės socialinio draudimo teisės aktai, kuris atitinka materialines tokių išmokų skyrimo sąlygas, nustatytas pagal gyvenamosios vietos valstybės narės teisės aktus, ir kurio situacija nesukelia tos pačios rūšies išmokų, susijusių su tuo pačiu draudimo laikotarpiu, sutapimo, gauti šeimos išmokas ir senatvės pensiją pastarojoje valstybėje narėje.

66 Iš to, kas pasakyta, matyti, kad į antrąją klausimą reikia atsakyti, jog Reglamento Nr. 1408/71 13 straipsnio 2 dalies a punktas kartu su šio straipsnio 1 dalimi turi būti aiškinamas taip, kad pagal jį tokiomis aplinkybėmis, kaip nagrinėjamosios pagrindinėje byloje, nedraudžiama darbuotojui migrantui, kuriam taikomi darbo vietos valstybės narės teisės aktai, pagal gyvenamosios vietos valstybės nacionalinės teisės aktus gauti pastarojoje valstybėje išmokas, susijusias su senatvės draudimo sistema, ir šeimos išmokas.

Dėl trečiojo klausimo

67 Atsižvelgiant į atsakymą, pateiktą į antrąją klausimą, ir, be kita ko, į tai, kad prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas, kaip matyti iš šio sprendimo 56 punkto, ketino netaikyti neapdraudimo išlygos, jeigu į antrąją klausimą būtų atsakyta neigiamai, nebereikia atsakyti į trečiąją klausimą.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

68 Kadangi šis procesas pagrindinės bylos šalims yra vienas iš etapų prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusių teismo nagrinėjamoje byloje, bylinėjimosi išlaidų klausimą turi spręsti šis teismas. Išlaidos, susijusios su pastabų pateikimu Teisingumo Teismui, išskyrus tas, kurias patyrė minėtos šalys, nėra atlygintinos.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (ketvirtoji kolegija) nusprendžia:

- 1. 1971 m. birželio 14 d. Tarybos reglamento (EEB) Nr. 1408/71 dėl socialinės apsaugos sistemų taikymo pagal darbo sutartį dirbantiems asmenims, savarankiškai dirbantiems asmenims ir jų šeimos nariams, judantiems Bendrijoje, kuris iš dalies pakeistas ir atnaujintas 1996 m. gruodžio 2 d. Tarybos reglamentu (EB) Nr. 118/97 su pakeitimais, padarytais 2006 m. gruodžio 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (EB) Nr. 1992/2006, 13 straipsnio 2 dalies a punktas turi būti aiškinamas taip, kad valstybės narės rezidentui, patenkančiam į šio reglamento taikymo sritį ir dirbančiam pagal pagalbinių darbo sutartį kitos valstybės narės teritorijoje kelias dienas per mėnesį, taikomi darbo vietos valstybės teisės aktai ir tomis dienomis, kai veikla pagal darbo sutartį vykdoma, ir tomis dienomis, kai tokia veikla nevykdoma.**
- 2. Reglamento Nr. 1408/71, iš dalies pakeisto ir atnaujinto Reglamentu Nr. 118/97 su pakeitimais, padarytais Reglamentu Nr. 1992/2006, 13 straipsnio 2 dalies a punktas kartu su šio straipsnio 1 dalimi turi būti aiškinamas taip, kad pagal jį tokiomis aplinkybėmis, kaip nagrinėjamosios pagrindinėje byloje, nedraudžiama darbuotojui migrantui, kuriam taikomi darbo vietos valstybės narės teisės aktai, pagal gyvenamosios vietos valstybės nacionalinės teisės aktus gauti pastarojoje valstybėje išmokas, susijusias su senatvės draudimo sistema, ir šeimos išmokas.**

Parašai.